

11.118

42454

B. A.

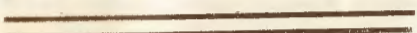
Кратко описание

1920
1943

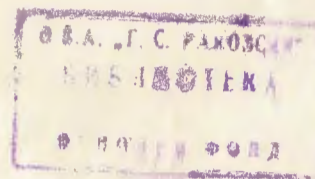
ЗА

VIII A/15

ДѢЙСТВИЯТА на 33 пѣх. Свищовски полкъ

за време отъ 10. IX. 1915 г.
 до 31. XII. 1917 г.

Приходътъ отъ тая книга е прѣдначаченъ за подпомагане
сирацитъ на войницитъ отъ полка, загинали въ войната.

353.42

~~1443~~

11118

Напечатването е съ разрешение на командира на полка

ОБЩ. П. С. К. ...
...
42454
ОКТОБЕР 1918

Началникъ 9-а Плев. дивизия Генералъ-Майоръ Вазовъ

П Р Ъ Д Г О В О Р Ъ

Особеннитѣ обстоятелства и условия, при които е дѣйствувалъ полкътъ, както въ походътъ прѣзъ Сърбия, прѣзъ 1915 год., тъй и на южния фронтъ прѣзъ 1916 год. създадоха и особена история на сжщия, която въ изложението си е въ най-голѣма степенъ самостоятелна за полкътъ и въ много малка свръзка съ тази на голѣмата единица — 9 та дивизия, въ състава на която се числи 33 полкъ. Най-важнитѣ боеве прѣзъ есеньта 1915 год. въ Сърбия полкътъ води далече отъ дивизията, като самостоятеленъ отрядъ, а и най-славнитѣ и покрититѣ го съ неувидаема слава—борби на Битолския фронтъ прѣзъ есеньта 1916 год., той води въ състава ту на 8-ма дивизия, ту на 1/6 бригада, ту на нѣмската дивизия „Хиппелъ“, ту съ 2/2 бригада и др. За това и въ издадената, за похода на 9-та дивизия прѣзъ Сърбия, брошура отъ Д-ръ Мутафовъ не се срѣща за 33 полкъ почти нищо. За битолскитѣ боеве пъкъ надали ще се срѣщне нищо събрано. За послѣднитѣ, полкътъ има да благодари особено на кореспондента при 1-ва Армия, Господинъ Ненчо Илиевъ, който не въ една дописка до „Военни Извѣстия“, както и въ току-що излѣзлата книга „По Стѣпкитѣ на Безсмъртнитѣ“ (Боевъ триумфъ), даде изразъ на славнитѣ подвизи на полка. Сжщо и на кореспондента Иванъ Радославовъ въ сборникъ „Черна“.

Ограниченностьта, въ рамкитѣ на която трѣбва да бждатъ изложени дѣйствиата на полка, далечъ не позволява да се даде пълно описание за извършеното отъ него. Все пакъ, интересующиятъ се ще намѣри достатъчно, за да си създаде макаръ и бѣгла прѣдстава за дѣлата, съ които „Свищовци“ на нѣки ще се гордѣятъ.

Приложенитѣ кроки отговарятъ на тѣзи въ реляциитѣ на отдѣлнитѣ боеве, а цифритѣ въ таблицитѣ сж на основание заповѣдитѣ по полка. Вънкашната разлика въ по-малко въ цифритѣ показани въ таблицитѣ и тѣзи за загубитѣ показани при самото описание на боеветѣ, произхожда отъ това, че нѣкои отъ показанитѣ ранени въ днитѣ на самитѣ боеве, като леко ранени, сж били на лѣчение само въ полковия лазаретъ, когато всички ранени показани въ таблицитѣ сж се ползували съ болнично лѣчение и или не сж се върнали повече въ полка, или сж се върнали слѣдъ дълго лѣчение.

Часть първа

I. Обявяване общата мобилизация.

Градъ Свищовъ осъмнува на 10 септември 1915 год. въ възбудено състояние — общата мобилизация бѣ обявена прѣзъ нощта. Телеграмата по случая се получава въ полка въ 1 часа и 50 минути прѣдъ пладнѣ на 10 септември. Съобщава се веднага на всички офицери да се явятъ въ казармата, кждѣто въ 2 часа и 40 минути имъ се раздаватъ мобилизационнитѣ папки и се даватъ указания за спѣшна работа. Раздава се облѣклото и снаряжението отъ полковия вѣшеви складъ и започва напълно мобилизационна дѣйностъ. Сутринята на 10 септември се изпращатъ войници на гарата и пжтищата, които водятъ въ града, да прѣсрѣщатъ пристигающитѣ запасни и опжтване за мѣстоквартируването имъ. Пристигналитѣ запасни се явяватъ направо въ ротитѣ си, съгласно мобилизационното си назначение и биватъ обличани. Назначаватъ се и започватъ работа: комисия за приемане реквизиранитѣ кола и добитѣкъ; комисия за освидѣтелствуване здравословното състояние на запаснитѣ; комисия за приемане материали, дадени по нарядъ за реквизиране отъ реквизи. комисия и — за приемане материали и продукти отъ Комитета за обществената прѣдвидливостъ.

Ходътъ на мобилизацията на полка се вижда нагледно отъ приложената таблица № 1.

ТАБЛИЦА № 1.

За ходътъ на мобилизацията

1915 година		Дружини	Офицери	Подофицери ефрейтори и редници	Коне	Кола	ЗАБѢЛѢЖКА
септември	10	2	32	824	15	14	Мирноврѣм. кадъръ
"	11	4	16	1514	85	17	Явили се прѣзъ деня
"	12	4	3	1491	106	7	" " "
"	13	4	2	1023	75	22	" " "
"	14	4	—	191	177	—	" " "
"	15	4	—	—	—	—	" " "
"	16	4	—	146	—	—	За попълване отъ 18 маршеви полкъ.
"	17	4	—	—	—	—	
		4 дружини I К. Р. и команди	53	5189	458	60	

Третата дружина отъ мирноврѣмения составъ на полка съ обявяване на мобилизацията излиза отъ състава на сжция и служи за кадъръ на 58 полкъ.

На 15 септември, шестия денъ отъ мобилизацията, до щитното число на полка за военно врѣме не достигатъ 19 долни чиновне, които се изискватъ отъ 18 маршеви полкъ за окончателното му допълване. На 16 септември се замѣнява всичкиа разходъ на полка, съ чиноветѣ отъ 18 маршеви полкъ, както и комисиятѣ назначени въ първия оперативенъ денъ. Полкътѣ е готовъ за походъ. Получава се заповѣдь отъ бригадата, че на утринята прѣдстои на полка походъ.

II. Къмъ сръбската граница

а) Походътъ до с. Раковица.

На 17 септември въ 6 часа и 30 минути прѣдъ пладнѣ полкътѣ въ пълния си составъ се построява въ казармения дворъ за прѣгледъ отъ командиритѣ на полка и бригадата. Отслужва се молебень за прѣуспѣването на българското оружие. Слѣдъ краткото слово на к-дира на бригадата и грѣмогласното „УРА“, полкътѣ потегли.

Цѣлниятъ градъ и население отъ околнитѣ села, изпращатъ полка като отрупватъ войницитѣ съ цвѣта и имъ пожелаватъ славни побѣди. За колко отъ изпращанитѣ тогава, това бѣ послѣдньо сбогуване съ мили и близки: тѣ не се завърнаха вече, но съ дѣлата си изградиха величието на България и ще живѣятъ вѣчно въ паметта на поколенията!

Денътъ е истински лѣтень — горещъ. Несвикналитѣ още съ походъ и тежкъ товаръ запасни войници, изпитватъ още отъ начало умора, затова и движението става бавно, като на всѣки положителенъ часъ се дава почивка. Поради слѣдващитѣ горещи дни, пжтиятъ до Плевенъ бива изобщо твърдѣ уморителенъ. За да се избѣгне пжтуването по голѣмитѣ горещини, нарежда се впоследствие, походътъ да се извършва сутринъ рано, като по обѣдъ се даватъ по дълги почивки. Маршътъ на полка до сръбската граница е показанъ въ приложения планъ № 1.

Полкътѣ изминава отъ Свищовъ до сръбската граница 279 километра за 19 дни, отъ тѣхъ 7 дни за дневки и почивки и 12 походни дни, значи сръдно по 23 километра дневно.

Врѣмето отъ Свищовъ до село Горни-Джбникъ е добро, прѣзъ денитѣ доста горещо. Въ село Горни-Джбникъ на 21 септември запива пръвъ есененъ дъждъ и прохладява атмосферата. Отъ тогава, промежутъчно, прѣзъ денъ прѣзъ два, вали дъждъ, който по нѣкога съ продължителността си затруднява похода, особенно кждѣто движението става не по шосейни, а междуселски пжтища.

Продоволствието на полка прѣзъ врѣме на похода се извършва редовно, чрѣзъ получаване продукти отъ близкитѣ до пжтя на движението етапни пунктове, или чрѣзъ реквизиране на мѣстни сръдства.